

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ**

КАТАЛОГ

ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

на 2026-2027 н.р.

В4 Образотворче мистецтво і реставрація

Освітньо-професійна програма «Мистецтвознавство»

Ступень вищої освіти МАГІСТР

ХАРКІВ 2026

№	Назва дисципліни	викладач	Стисла анотація	Кредити, години
			ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	
			Вибіркові дисципліни загальної підготовки (обрати одну дисципліну)	
1	Комунікативні стратегії у креативному просторі	Кандидат наук з державного управління, завідувачка кафедри АВМ Анна БАТЮК	Дисципліна присвячена вивченню аспектів ділової комунікації, ознайомленню зі специфікою комунікативних засобів спілкування. Під час вивчення курсу студенти осмислюють закономірності та тенденції налагодження двостороннього та довготривалого зв'язку з аудиторіями, а також набувають цілісного уявлення про організацію взаємодії з мас-медіа та застосуванню комунікативного інструментарію. <i>Метою</i> вибіркової дисципліни є ознайомлення з базовими засадами, принципами стратегічного управління комунікаціями як вагомого аспекту ефективної реалізації будь-якої діяльності та набуття умінь розбудови комунікативних стратегій.	3 семестр (3 кредити)
2	Психологія професійної самореалізації	Доцент кафедри методологій крос-культурних практик Наталя БІЛЬДЕР	Дисципліна присвячена вивченню новітніх тенденцій щодо підготовка студентів до самостійного пошуку роботи в умовах сучасного арт-ринку, взаємодії з роботодавцем, адаптації до ринку праці та формування компетенції, необхідних для працевлаштування та побудови кар'єри: аналіз потенційних можливостей	3 семестр (3 кредити)

			особистості з метою складення програми професійної самореалізації, можливостей і загроз професійного середовища. <i>Метою вибіркової дисципліни є</i> постановка кар'єрних цілей і керування часом; формування навичок професійної та особистісної самоактуалізації.	
3	Управління персоналом	Кандидат наук з державного управління, завідувачка кафедри АВМ Анна БАТЮК	Дисципліна за змістом викладення дає знання сутності та значення сучасної системи управління персоналом як складової частини менеджменту організацій та передбачає набуття студентами теоретичних та практичних навичок щодо управління персоналом у організаціях різних форм власності та різної правової форми з урахуванням специфіки їх функціонування в умовах ринкових відносин.	3 семестр (3 кредити)
4	Візуальний сторітеллінг	Доцент кафедри графіки Максим РОЗЕНФЕЛЬД	Дисципліна спрямована на розуміння сучасного мистецтва (графічного, живописного, пластичного, концептуального, аудіо-візуального), як еволюції комунікативних функцій. Курс розвиває розуміння трансформацію пластичних мистецтв в контексті композиції розповіді, формування різних напрямків сторітеллінгу – мистецтва візуального оповідання. Матеріали курсу спираються на такі традиційні напрямки візуального сторітеллінгу, як книжкова ілюстрація, комікс, класична анімація, так й трансмодерні тенденції в живопису, скульптурі,	3 семестр (3 кредити)

			інсталяції, тощо. <i>Метою дисципліни</i> є розуміння генези явища сторітеллінгу в сучасному мистецтві.	
5	Маркетингові комунікації в дизайн-діяльності	Кандидат наук з державного управління, завідувачка кафедри АВМ Анна БАТЮК	Дисципліна вивчає сутність маркетингових комунікацій та особливості їх організації, а також рекламу і рекламна діяльність, стимулювання збуту, мерчандайзинг, персональний продаж, прямий маркетинг, паблік рілейшнз та інші.	3 семестр (3 кредити)
			ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ (ФАКУЛЬТЕТ ОМ) (ОБРАТИ ОДНУ ДИСЦИПЛІНУ)	
1	Антикваріат і методи дослідження	доцент кафедри реставрації та експертизи творів мистецтва Анатолій ДОЛУДА	Головною задачею дисципліни Антикваріат і методи дослідження є навчання студента теоретичним і практичним навичкам, які необхідні при роботі в галузі, що оперує культурними цінностями. Головна мета даної дисципліни полягає у наданні студентам базових знань щодо сучасних методів досліджень творів мистецтва, які базуються на основах фізичної і прикладної оптики та відомих як неруйнуючі методи досліджень творів мистецтва при проведенні мистецтвознавчих експертиз. Завдання курсу є навчання студентів теоретичним і практичним навичкам, які необхідні при роботі в галузі, що оперує культурними цінностями. На лекційних і практичних заняттях студенти	1 семестр (4 кредити)

			набувають знання та розуміння процесів дослідження мистецьких творів, здійснювати експертизу художніх творів; здатність аналізувати наукові питання, виявляти та формулювати наукові проблеми в межах історичного та теоретичного дискурсів образотворчого та декоративного мистецтва, сфери атрибуції творів мистецтва, визначення підробок в мистецтві з можливістю подальшого втілення результатів роботи у наукове середовище (статті, доповіді тощо).	
2	Технології віртуальної реальності мистецтві	завідувач кафедри мультимедійного дизайну, професор, кандидат мистецтвознавства Михайло ОПАЛЄВ	Метою дисципліни є підготовка студентів до здійснення професійної і особистої творчої діяльності, отримання знань з конструювання віртуальних світів, формування у студента практичних навичок володіння цифровими технологіями і програмними засобами для розробки таких світів, формування компетентності поєднувати комплекс знань з технології побудов віртуальних просторів і умінь створювати комунікаційні середовища, виставкові площини і авторські віртуальні проєкти з образними рішеннями просторів з метою подальшого самостійного вирішення аналогічних завдань.	1 семестр (4 кредити)
3	Сучасна типографіка	доцент кафедри графіки Уляна	Метою дисципліни «Сучасна типографіка» є вивчення студентами норм і правил використання шрифтів у	1 семестр (4 кредити)

		МЕЛЬНИКОВА	сучасній типографіці. Застосування знань та практичних навичок сучасної типографіки при створенні власного творчого продукту у вигляді плакату, книги та різноманітних видів поліграфічної продукції. Задачою дисципліни є практичне опанування студентами навичками створення власного шрифту та застосування типографіки при створенні сучасної поліграфічної продукції.	
4	Технології акварельного живопису	професор кафедри живопису Віра ЧУРСІНА	Метою дисципліни «Технології акварельного живопису» є вивчення технік акварельного живопису, отримання знань щодо використання методів та прийомів створення акварелей та застосування технік акварельного живопису для втілення творчого задуму. У процесі вивчення дисципліни студенти створюють акварельні роботи у різних техніках.	1 семестр (4 кредити)
5	Концептуальний вітраж	Доцент кафедри монументального живопису Микола РАДОМСЬКИЙ	Метою курсу «Концептуальний вітраж» є підготовка студентів до здійснення професійної особистої творчої діяльності, формування у студента практичних навичок володіння декоративними техніками обробки скла, використання їх для створення вітражів; формування вміння поєднувати комплекс знань з технології класичних та сучасних вітражів і вивчення різноманітних засобів створення монументального	1 семестр (4 кредити)

			твору техніками вітражу з метою подальшого самостійного вирішення відповідних завдань. Формування умінь застосування навичок та знань отриманих з курсу «Концептуальний вітраж» для вільного втілення свого творчого задуму.	
6	Арт-об'єкт	доцент кафедри монументального живопису, секції скульптури Олександр РІДНИЙ	Дисципліна «Арт-об'єкт» сприяє розвитку у студентів просторової уяви, здібностей до аналізу і створення пластичних просторових форм, вироблення практичних навичок побудови антропоморфних форм з скульптурної глини. Основними завданнями вивчення дисципліни «Арт-об'єкт» є: засвоєння теоретичних і практичних навичок побудови антропоморфних просторових форм та композиційна побудова об'ємних антропоморфних форм., що, в свою чергу, формує здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації у сучасному образотворчому мистецтві.	1 семестр (4 кредити)
ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ОПП Мистецтвознавство (обрати одну дисципліну)				
1	Практикум з наукової	Доцент кафедри ТІМ, кандидат	Даний курс спрямований на формування цілісного бачення про зміст і форми наукової творчості	1 семестр (4 кредити)

	творчості	мистецтвознавства Валентина ЧЕЧИК	здобувачів, формування основ наукового знання, засобів, методів та етапів наукового (фахового) дослідження, узагальнення й виклад його результатів. Виклад теоретичного матеріалу супроводжується розглядом прикладів та завдань.	
2.	Науковий текст в царині гуманітаристик и	Доцент кафедри ТІМ, кандидат мистецтвознавства Андрій КОРНЄВ	Мистецтвознавство є самостійною науковою дисципліною в галузі гуманітаристики. Дана навчальна дисципліна спрямована на засвоєння практичних навичок наукового письма, що включають в себе різні етапи роботи над текстом, застосування композиційних принципів його структурування. Метою дисципліни є продуктивна робота над проблематикою дослідження. Одним із важливих аспектів – роз’яснення принципів академічної доброчесності та уникнення плагіату.	1 семестр (4 кредити)
3.	Українсько-європейські зв’язки в образотворчом у мистецтві ХХ – поч. ХХІ ст.	Професорка кафедри ТІМ, професорка, докторка мистецтвознавства, академік НАМУ Людмила СОКОЛЮК	Даний курс лекцій, практичних та самостійних занять охоплює матеріал образотворчого мистецтва країн Центральної та Східної Європи – Австрії, Польщі, Чехії, Угорщини та Румунії – від періоду становлення національних шкіл до сучасності. На заняттях розглядаються найбільш яскраві представники вказаних національних шкіл, їхні досягнення та зв’язки і взаємозв’язки з українськими мистцями. Дисципліна призначена для формування фахових компетентностей, зокрема здатності володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки і є необхідним елементом	1 семестр (4 кредити)

			формування фахівців у галузі «Історія і теорія мистецтва (Мистецтвознавство)». Результатом вивченої дисципліни має стати застосування знань з історії мистецтва у професійній діяльності, впровадженням українського і зарубіжного досвіду.	
Вибіркові дисципліни професійної підготовки ОПП Мистецтвознавство (обрати одну дисципліну)				
1	Теорія та практика сучасних мистецьких форм	Доцент кафедри ТІМ, кандидат мистецтвознавства Валентина ЧЕЧИК	Дисципліна «Теорія та практика сучасних мистецьких форм» спрямована на поглиблене розуміння закономірностей створення художнього образу в мистецтві ХХ–ХХІ ст. Курс поєднує теоретичне вивчення основних концепцій та формальних принципів побудови твору (композиція, колорит, фактура, ритм, форма) з практичним аналізом конкретних видатних творів сучасності. Основна увага приділяється не історії стилів, а практичному розбору механізмів, за допомогою яких митець створює цілісний художній образ. Через вивчення ключових законів композиції, кольору та форми студенти навчаються проводити детальний формально-стилістичний аналіз творів, розкриваючи їх внутрішню логіку та семантику. Мета курсу – формування в студентів системного методу аналізу візуальних творів, розвиток навичок інтерпретації складних художніх систем та підготовка до професійної діяльності в галузі мистецтвознавчої	2 семестр (3 кредити)

			експертизи та критики.	
2	Образотворення національної культури в європейському мистецтві 19-21 ст.	Доцент кафедри ТІМ, кандидат мистецтвознавства Андрій КОРНЄВ	Мета і завдання навчальної дисципліни полягає в узагальненні корпусу знань мистецтвознавчого і культурологічного спрямування. Особлива увага звертається на встановлення закономірностей культурного розвою європейських країн. На взаємовпливи європейських мистецьких процесів, становлення і розвиток національних культур. Визначення характерних ознак національного чинника в творенні національної культури України і її місця європейській культурі	2 семестр (3 кредити)
3	Графічні практики в сучасному мистецтві України	Доцентка кафедри АВМ, кандидат мистецтвознавства Ірина ТЕСЛЕНКО	Графіка відіграє провідну роль у мистецькому житті сучасної України. Курс присвячений дослідженню історії та сучасності провідних вітчизняних графічних шкіл. Знайомство з творчістю видатних майстрів графіки дозволяє досягнути місце та роль графічних практик у сучасному мистецтві України.	2 семестр (3 кредити)
Вибіркові дисципліни професійної підготовки ОПП Мистецтвознавство (обрати одну дисципліну)				
1	Історія перформансу та партисипативних практик	Доцент, кандидат мистецтвознавства Валентина ЧЕЧИК	Метою навчальної дисципліни «Історія перформансу та партисипативних практик» є знайомство здобувачів із основними віхами становлення та розвитку нових форм сучасного візуального мистецтва – перформансу і «театру співучасті», особливостями їхнього функціонування в контексті образотворчої і театральної	2 семестр (5 кредитів)

			культур. Змістовне навантаження курсу розкриває міждисциплінарний характер зв'язків, сприяє формуванню цілісної картини розвитку мистецтва.	
2	Авторський кінематограф в контексті постсучасності	Зав. кафедри МККП, докторка мистецтвознавства, професорка Зоя АЛФЬОРОВА	.Вибіркова дисципліна присвячена осмисленню явища «авторського кінематографу» у різних моделях свого втілення. Метою вибіркової дисципліни «Авторський кінематограф в контексті постсучасності» є формування у здобувачів вищої освіти професійного світогляду, поглиблення знань про еволюцію авторського кінематографа як особливого явища аудіовізуального мистецтва.	2 семестр (5 кредитів)
3	Українське образотворче і декоративне мистецтво: виклики сучасності.	Професорка кафедри ТІМ, професорка, докторка мистецтвознавства, академік НАМУ Людмила СОКОЛЮК	Даний курс лекцій, практичних та самостійних занять присвячений здобуткам українського образотворчого і декоративного мистецтва доби Незалежності після 1991 р. і сучасним викликам, які постали перед українською художньою культурою у зв'язку з воєнними діями після нападу РФ на суверенну Українську державу 24 лютого 2022 р. На заняттях розглядаються найбільш яскраві майстри українського образотворчого і декоративного мистецтва доби Незалежності, а також втрачені і пошкоджені мистецькі пам'ятки в результаті російської агресії, Дисципліна призначена для формування фахових компетентностей, зокрема здатності володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки і є необхідним елементом формування фахівців у галузі	2 семестр (5 кредитів)

			«Історія і теорія мистецтва (Мистецтвознавство)». Результатом вивченої дисципліни має стати застосування знань з історії мистецтва у професійній діяльності, впровадженні українського досвіду.	
Вибіркові дисципліни професійної підготовки ОПП Мистецтвознавство (обрати одну дисципліну)				
1	Основи рецензування і редагування	Доцент, кандидат мистецтвознавства Валентина ЧЕЧИК	Метою навчальної дисципліни є ознайомлення із принципами усного та письмового рецензування мистецтвознавчих текстів, формування навичок критичного аналізу, створення та редагування рецензій, а також засвоєння етичних засад взаємодії рецензента й редактора.	1 семестр (4 кредити)
2	Технології віртуальної реальності в мистецтві	Завідувач кафедри мультимедійного дизайну, доцент, кандидат мистецтвознавства Михайло ОПАЛЄВ	Метою дисципліни є підготовка студентів до здійснення професійної і особистої творчої діяльності, отримання знань з конструювання віртуальних світів, формування у студента практичних навичок володіння цифровими технологіями і програмними засобами для розробки таких світів, формування компетентності поєднувати комплекс знань з технології побудов віртуальних просторів і умінь створювати комунікаційні середовища, виставкові площини і авторські віртуальні проекти з образними рішеннями просторів з метою подальшого самостійного вирішення аналогічних завдань.	1 семестр (4 кредити)

3	Спецкурс з історіографії українського мистецтвознавства	Професорка кафедри ТІМ, професорка, докторка мистецтвознавства, академік НАМУ Людмила СОКОЛЮК	Даний курс лекцій, практичних та самостійних занять направлений на формування й закріплення у здобувачів вищої освіти фахових знань з питань становлення та розвитку вітчизняної мистецтвознавчої науки. В основу курсу покладена концепція, згідно якої особлива увага приділяється історії розвитку та функціонування мистецтвознавчих центрів в Україні з кінця 19 ст. до сьогодення.	1 семестр (4 кредити)
Вибіркові дисципліни професійної підготовки ОПП Мистецтвознавство (обрати одну дисципліну)				
1	Антикваріат і методи дослідження	Доцент кафедри реставрації та експертизи творів мистецтва Анатолій ДОЛУДА	Головною задачею курсу є навчання здобувача теоретичним і практичним навичкам, які необхідні при роботі в галузі, що оперує культурними цінностями. Головна мета даної дисципліни полягає у наданні студентам базових знань щодо сучасних методів досліджень творів мистецтва, які базуються на основах фізичної і прикладної оптики та відомих як неруйнуючі методи досліджень творів мистецтва при проведенні мистецтвознавчих експертиз. Завдання курсу є навчання студентів теоретичним і практичним навичкам, які необхідні при роботі в галузі, що оперує культурними цінностями. На лекційних і практичних заняттях студенти набувають знання та розуміння процесів дослідження мистецьких творів, здійснювати експертизу художніх	1 семестр (4 кредити)

			творів; здатність аналізувати наукові питання, виявляти та формулювати наукові проблеми в межах історичного та теоретичного дискурсів образотворчого та декоративного мистецтва, сфери атрибуції творів мистецтва, визначення підробок в мистецтві з можливістю подальшого втілення результатів роботи у наукове середовище (статті, доповіді тощо).	
2	Колекціонування творів мистецтва і сучасний арт-ринок	Доцент кафедри ТІМ, кандидат мистецтвознавства Людмила МЕЛЬНИЧУК	Авторський курс, що передбачає ознайомлення з історією, культурою і практикою колекціонування творів і пам'яток мистецтва в Україні і світі. В межах курсу здобувачі вищої освіти ознайомляться з історією, структурою і моделями сучасного арт-ринку, еволюцією взаємин мистця і арт-ринку в Україні і світі. Передбачаються зустрічі з колекціонерами, галерейниками, кураторами, дотичними до тем курсу.	1 семестр (4 кредити)
3	Пітчінг мистецьких проєктів	Кандидат наук з державного управління, завідувачка кафедри АВМ Анна БАТЮК	Мета дисципліни дати розуміння студентам як в сучасних умовах працює система пітчінгування, ознайомити з можливостями та перевагами вдалого пітчінгу. Під час вивчення дисципліни студенти оволодіють навиками побудови ефективного пітчу, навчаться готувати та презентувати свої проєкти, а також ознайомляться з основами їх адміністрування.	1 семестр (4 кредити)